

Energi, människan & miljön

Repetitions hjälp Nk1a1, Nk1b-1 Komvux Norrköping

Läroboken Synpunkt 1b s 98-163, utdelat material, lektionsanteckningar
samt film via: <http://www.nk.i-edu.se/naturkunskap-1a1/filmklipp-och-animationer-nk1a1/>

1. Synlig och osynlig strålning. Vad är elektromagnetisk strålning?
Visa med en bild och förklarande ord, placera i bilden också in:
 - Gammastrålning
 - Röntgenstrålning
 - Ultraviolet strålning (UV)
 - Synligt ljus
 - Infraröd strålning (IR)
 - Mikrovågor
 - Värme strålning
 - Radiovågor
2. Nämn och förklara kort 5 olika energiformer
3. Vad menas med: "Energiprincipen", Energikvalitet, Verkningsgrad
4. Räkna upp och beskriv kort fyra förnyelsebara energikällor utöver energi direkt från solen.
5. Beskriv skillnaden mellan en solcell och en solfångare
6. Beskriv hur anläggningarna med solkraftstorn fungerar.
7. Nämn och förklara kort tre problem med vattenkraft
8. Nämn två havsfenomen man kan utvinna energi ifrån? Förklara också kort hur.
9. Förklara vad biobränslen är och tre olika sätt att utvinna energi ur biobränslen?
Vilka är fördelarna och problemen med biobränslen?
10. Vad menas med fossila bränslen.
11. Förklara skillnader mellan torv, brun kol och stenkol
12. Förklara kort hur olja, respektive naturgas bildats.
13. Kärnenergi kan frigöras på 2 olika sätt. Namnge och beskriv dessa sätt kort.
14. Beskriv med hjälp av en eller flera bilder samt förklarande text hur ett kärnkraftverk av kokvattentyp fungerar, samt fördelar och nackdelar/problem med kärnkraft.
15. Vad menas med: Isotop, Halveringstid, Joniserande strålning
16. Nämn 6 olika miljöproblem vår energiproduktion/energianvändning ställer till med
17. Vad menas med växthuseffekten? Beskriv med hjälp av bilder och text hur den fungerar, orsaker och effekter.

18. Glaciärerna i Himalaya smälter vilka effekter får det i Asien – och här i Europa?
Ge 4 olika exempel och förklara. (Fundera själv)
19. Vad menas med miljöproblemet försurning? Beskriv orsaker och effekter.
20. Världens havsområden hotas och förstörs. Redogör för 5 olika hot: bakomliggande orsaker, förlopp och effekter på kort och lång sikt (Fundera själv)
21. Östersjön är ett känsligt havsområde. Nämn och förklara kort två orsaker till det. Nämn och förklara också kort tre olika utsläpp/miljöstörningar som skapar problem i Östersjön.
22. Vad menas med övergödning? Beskriv minst två orsaker och vilka problem övergödning leder till i sjöar och hav.
23. Vad menas med atmosfäriskt respektive marknära ozon? Vilka positiva och negativa miljöfenomen kan man förknippa med dessa?
24. Namnge och beskriv verkan av 3 olika klorerade kolväten och 3 olika tungmetaller.
25. Vad är flamskyddsmedel? Varför kan det vara farligt? Förklara också vad som menas med biomagnifiering.
26. Beskriv problemen med så kallat E-avfall.
27. Soptippar, skrotupplag mm sprider ofta allvarliga miljögifter långt ut i miljön.
Hur går det till? (Fundera själv)
28. Förpackningar är i många fall ett stort problem, både när det gäller vår hälsa och i miljön
Namnge och redogör för 3 sådana problem. (Fundera själv)
29. Regnskogarna försvinner i snabb takt. Vad beror det på? Redogör för bakomliggande orsaker, förlopp och effekter på kort och lång sikt (Fundera själv)
30. Jordbruket påverkar miljön mycket mer idag jämfört med för 100 år sedan. (Fundera själv)
Nämn och förklara minst fyra skillnader och effekter som är allvarliga idag.
31. Det finns många miljöproblem förknippade med våra kläder och textilier av olika slag.
Namnge och beskriv minst 4 av dem. (Fundera själv)
32. Nämn och beskriv kort 3 lagar på miljöområdet i Sverige
33. Namnge och redogör kort för 4 olika miljömärkningar som förekommer i Sverige
34. Turism påverkar miljön på många sätt. (Enligt boken och enligt dig)
 - a) Nämn och beskriv 3 positiva miljöeffekter som turism kan ge.
 - b) Nämn och beskriv 5 negativa effekter av turism i den så kallade tredje världen.
35. Förklara vad som menas med ”ekologiskt fotavtryck” respektive ”ekosystemtjänster”.